

e-bivanje se seli v avtomobile

Digitalne tehnologije se vrinjajo v vse naše življenje, digitalizirali so se telefoni, fotoaparati in kamere, digitalizirala sta se glasba in film, digitalizirajo se podatki, slike, tiskovine .. A vendar: ali kdaj pomislite, kako zelo analogni ostajajo naši vsakodnevni spremljevalci na poteh – avtomobili? Večina sestavnih delov je še vedno mehanska, »visoka tehnologija« v njih so še vedno npr. avtoradii, ki podpirajo format MP3, vgrajene naprave za prostoročno telefoniranje so pogosto prav neverjetno konservativne in okorele. Čeprav ima mobilni telefon že skoraj vsak malček od plenice naprej, so serijsko vgrajene naprave za njihovo rabo v avtomobilih še vedno redkost in prej izjema kot pravilo. Končno (čeprav pozno) razvoj dogodkov nakazuje, da se utegne položaj v kratkem korenito spremeniti.

Prve lastovke: visoka tehnologija se seli k »malčkom«

Marsikoga preseneča dejstvo, da sodobne tehnologije vstopajo v avtomobilizem na področju avtomobilov nižjega cenovnega razreda. Prvi, ki se je opogumil in jih

ponudil kot serijsko opremo, je italijanski Fiat, model avtomobila pa je Punto, ki je v obnovljeni različici karoserije pridobil nadimek »grande«. Drugi proizvajalci prav tako počasi »tipajo« po rešitvah za vključevanje sodobnih digitalnih naprav v svoje mode-

le, veliko pozornosti pa je prav pred kratkim požel drugi »malček« iz francoskega avtomobilskega giganta Renault, katerega serijsko proizvodnjo načrtujejo na slovenskih tleh, Twingo. Svojega miniuspešneža je proizvajalec v konceptni različici pred-

stavil na pariškem salonu kot vozilo mladim, zasvojenim z glasbo, zabavo in modo; vanj je predvidena vgradnja kar nekaj digitalnih dodatkov.

Resničnost in sanje: pa si oglejmo, kaj ponujata eden in drugi model.

fiat grande punto in blue&me

Fiat Auto se je pri razvoju povezal z gigantom računalniškega programja Microsoft. Skupaj so razvili Blue & Me, napravo, ki med vožnjo omogoča prostoročno telefoniranje, sprejemanje SMS-sporočil in izbiro ter poslušanje glasbe, »razmišlja« pa s pomočjo operacijskega sistema Windows Mobile for Automotive.

Fiat Auto se je pri razvoju povezal z gigantom računalniškega programja Microsoft. Skupaj so razvili Blue & Me, napravo, ki med vožnjo omogoča prostoročno telefoniranje, sprejemanje SMS-sporočil in izbiro ter poslušanje glasbe, »razmišlja« pa s pomočjo operacijskega sistema Windows Mobile for Automotive.

Funkcije telefoniranja zahtevajo povezljivost telefonskega aparata Bluetooth, nalaganje glasbe pa se izvaja prek naprav z USB-vtičnikom, najpogostejše so to različni USB-ključi. Dva USB-priključka sta tako nameščena v predalu »za rokavice« pred sovoznikovim sedežem, zaslon za nadzor in izbiro funkcij je vgrajen v komandno ploščo z instrumenti, upravljanju z napravo pa služijo dodatni gumbi na volanu. Izpisi na zaslonu, ki so sicer dovolj veliki in z lahkoto berljivi tudi tistim s slabšim vidom, seveda ne zadostujejo za varno vožnjo, govorna navodila so neizogiben dodatek. Žal se tukaj ponovno kot slabost pokaže naša majhnost – naprava zahteva komuniciranje v enem izmed svetovnih jezikov, ti pa so za zdaj še le angleški, nemški, italijanski, francoski, španski, poljski, portugalski, brazilski in belgijski. Slovenščina bo aktualna šele takrat, ko bo število vgrajenih naprav preseгло kritično število, ki bo s komercialnega stališča opravičilo stroške prevoda.

To je edina velika »posebnost« (in za nekatere tudi slabost) sistema, kateri se je trenutno še treba prilagoditi. Sicer pa lahko prek glasovnega »komunikatorja« sprejemamo in izvajamo klice tako prek števil iz telefonskega imenika kot prek običajne, številčno izbrane. Blue & Me nam prebere tudi SMS-sporočilo, seveda na osnovi angleške (ali druge izbrane) izgovarjave. To lahko sprva zveni dokaj »nenavadno«, a uporabniki z več izkušnjami trdijo, da se na

rešitev hitro privadiš in prebrano tudi razumeš. Sistem za glasovno prepoznavanje je narejen na napredni tehnologiji "SpeechIndependent", ki prepoznavo ukaze ne glede na barvo glasu.

Glasbo s predvajalnikov, ki se priključujejo na USB-vhod, Blue & Me prepozna, če je zapisana v formatih .mp3, .wma ali .wav. Če imamo sočasno zapisane tudi podatke o zvrsti glasbe ipd., si lahko zvočno »shemo« v avtomobilu oblikujemo tudi na tematski ali kakšni drugi osnovi. Sistem omogoča vozniku s telefonom s tehnologijo Bluetooth uporabo telefona tudi, če je ta v suknjiču ali torbi, pri čemer se samodejno zmanjša glasnost radia (če je ta prižgan) in se glas sogovornika samodejno preusmeri na stereozvočnike. Sistem je združljiv z večino sodobnih mobilnikov, ki so trenutno na tržišču, mogoče pa ga je tudi posodobljati, da ostaja uporaben in združljiv z novimi standardi in telefoni, ki jih trenutno še ni na tržišču.

Na sistem lahko prijavimo do 5 različnih telefonskih aparatov, kot »default« pa bo sprejel tistega, ki se prijavlja najpogostejše. Telefonski imenik mobilnika je mogoče prenesti v avtomobil, pri čemer se imenik samodejno posodobi vsakič, ko sistem mobilnik ponovno prepozna.

Zastopnik za prodajo avtomobilov Fiat Trgo Avto, bo določeno število vozil Fiat Grande Punto z vgrajenim sistemom Blue&Me v kratkem ponudil tržišču po posebno ugodni ceni, mogoče pa bo seveda tudi naročilo sistema kot dodatne opreme. Poleg Puntota je mogoče sistem Blue&Me trenutno že naročiti kot dodatno opremo v modelih Ducato in Alfa 159, njegova vgradnja pa je predvidena pri modelih Grande Punto, Croma, Alfa 159, Alfa 159 Sportwagon, Alfa Brera, Alfa Spider ter Lancia Ypsilon in novi Ducato.

avto za mlade po srcu in druge

Če bo kdo pripomnil, da je rešitev sistema Blue&Me nekoliko zastarela, da ne rečemo konservativna, pa tega nikakor ne moremo reči za konceptni avtomobil, ki so ga kot naslednika že skoraj legendarnega Twinga spomladi letos predstavili na pariškem salonu avtomobilov! Vznemirljivo zveni že njegova najava: »komunikativen avtomobil z živahnim in s športnim rodovnikom« ... Kot tak je čvrsto zakoreninjen v kulturi mladih – športu, glasbi in modi.

Živahno dušo Twinga Concept seveda spremlja poskočno telo – nov turbomotor 1,2 16 V TCE 100, poleg tega pa ga odlikuje še veliko multimedijskih funkcij in zelo bogata oprema. Z dolžino komaj 3,6 metra se avtomobil naslavlja predvsem na kupce, ki cenijo atraktivne in športne mestne avtomobile ter nove komunikacijske tehnologije. Poleg tehničnih odlik Renaultovega

novega malčka odlikuje kar najbolj prijazen odnos do okolja – ima majhno porabo goriva in izpust CO₂, ki znaša manj kot 140 gramov na prevoženi kilometer.

Ostre in samozavestne poteze karoserije dajejo Renaultovemu konceptniku izrazit značaj, ki ga dodatno poudarja športni izgled sprednjega dela avtomobila. Oblika smernikov v sprednjih svetilih je usklajena z grafiko, ki poteka po biserno modrih bokih in spominja na karirasto zastavico ter s tem na hitrost. K športnemu vtisu pripomorejo še temno kromirana 17-palčna platišča s poudarki Renaultove rumene barve, poudarjena pragova in široki blatniki.

V izrazitem kontrastu s športno zunanostjo avtomobila je njegova mladostna notranjost "high-tech", ki potnike popelje v svet mobilnega zvoka. Veliko panoramsko stekleno strešno okno in par vrat brez stebričk

ov v notranjosti zagotavljajo veliko svetlobe, kar se še dodatno poudari urejenost armaturne plošče. Preprosta in ergonomsko učinkovita ureditev potniškega prostora po načelih "Touch Designa" sledi logiko intuitivnega dojemanja in ponuja rešitve, ki so kar najbolj prijazne uporabnikom.

Kot smo omenili že na začetku, je Twingo Concept svoj navdih našel v kulturi mladih in njihovi ljubezni do glasbe ter svobode. Osrednja konzola ima priključek USB in vtičnice za naprave, kot sta Apple iPod in Nokia Smartphone. V armaturno ploščo je vgrajena mešalna miza z vpadljivo grafiko, katere zgornji del posnema vzorec stolpcev grafičnega regulatorja (graphic equalizer), ki ga ljubitelji glasbe seveda dobro poznajo. Vzorec se ujema z ritmom nizkih tonov, ki jih oddajata zvočnika v vratih, in je sočasno v prijetnem kontrastu z matirano površino spodnjega dela armaturne plošče.

Analogni merilnik hitrosti je nameščen na sredini armaturne plošče nad 15-palčnim izvečljivim zaslonom, ki se ga zaradi varnostnih razlogov lahko uporablja le takrat, kadar avtomobil miruje. Zaslona je povezan z računalnikom z vsemi potrebnimi funkcijami, ki potnikom omogočajo priklop na svetovni splet, h kakovosti videokomunikacije s svetom pa pripomore kamera, vgrajena

twingo concept

osnovni tehnični podatki:

Mere d/š/v:

3.600/1.727/1.411 mm

Pogon:

štirljalni bencinski turbomotor s 16 ventili

Moč:

73 kW/100 KM

šeststopenjski ročni menjalnik

multimedijska oprema:

- osrednja konzola z vtičnicami za USB, Apple iPod in Nokia Smartphone
 - mešalna miza
 - povezava Bluetooth, vgrajena kamera in mikrofoni
- Partnerji: Apple, Nokia, Michelin in Montupet.

na rob zaslona. Skype- in videotelefoniranje sta del »funkcionalnosti«, ki so vključene. Twingo Concept ima kot odraz svojega izrazitega značaja in izvirnosti v kabini nameščen lasten "light show". Ko stoji na mestu in ima vključene multimedijske funkcije, njegovo notranjost oblika tehnično modra svetloba. Takoj, ko voznik pritisne na gumb za zagon motorja, se barva svetlobe

spremeni v Renaultovo rumeno, ki v kabini pričara bolj športno vzdušje. Štiri potnike sprejme v samostojnih školjkastih sedežih z vgrajenimi zglavniki, ki zagotavljajo prvo vrstno udobje in oporo. Temno modra tkanina sedežnih prevlek je v kontrastu s prefinjeno belo barvo ogrodja sedežev, ki z oddajanjem žarkov rumene svetlobe deluje kot odmev barvne lestvice v kabini. Vsi sedeži imajo svoje vtičnice, zato da lahko vsak potnik posamezno posluša svojo najljubšo glasbo.

Majhen volanski obroč z ravnim spodnjim delom se lepo prilega dlanem in je pravi koncentrat tehnologije, saj ima kopico vgrajenih upravljalnih stikal za mobilne sisteme in celo mikrofona, ki omogoča sodelovanje v e-konferenci prek povezave Bluetooth. Velik ergonomsko oblikovan merilnik vrtljajev je nameščen na volanskem drogu v sredini vidnega polja voznika. Njegova grafika zagotavlja največjo mogočo berljivost.

Na koncu še analogen »piškotek«: pločevinke z energetskimi napitki potniki hranijo in hladijo v posebej za to namenjenem predalu v prtljažniku. Ker je Twingo Concept kot »trendovski avtomobil« zasnovan predvsem za posamično ali skupno uživanje ob glasbi, je njegovo poslanstvo še, da deluje tudi navzven, ne le v notranjosti avtomobila.

To v praksi pomeni, da sta ob dvignjenem pokrovu prtljažnika v njem vgrajena zvočnika obrnjena navzven, zato se ob didžeevem mešanju glasbe lahko zabava nadaljuje še pozno v noč, prtljažnik vozila pa se takrat prelevi v shrambo hladne pijače. Avto za žur, bi temu rekli.

Komentar

Glede na to, da je bil opisan Twingo predstavljen kot konceptni model, ni nobenega jamstva, da bodo v njem predstavljene rešitve vgrajene tudi v serijsko izdelovanem avtomobilu. A idejno je avtomobil svež in zanimiv, zato je skrajni čas, da se v avtomobile serijsko vključi več priključkov na sodobne naprave in komunikacijske sisteme. Glede na njihovo vsesplošno razširjenost je skoraj nerazumljivo »zavlačevanje« avtomobilske industrije. Mladi so z digitalnimi napravami tako rekoč neločljivi in verjetno od tukaj izvirajo vzroki, da so skoraj vse novosti vezane na njihovo ciljno skupino. To pa še zdaleč ne pomeni, da teh naprav ne uporabljajo tudi starejši, poslovno aktivni ljudje. Ti imajo poleg glasbe in zabave še veliko drugih potreb, saj jih veliko v avtomobilu preživi svoj delovni dan. Udobje neomejenega komuniciranja pogosto ni edina njihova zahteva in nestrpnost čakamo dan, ko bodo tudi oni uslišani.

apple pristaja na letalih

S čim drugim kot z »revolucionarnimi« iPodi? Letalska industrija je bila dolgo tiha, od katere je avtomobilska »kradla« rešitve. V tem primeru pa to ni tako, saj je kar nekaj digitalnih miniaturnih naprav v letalih nezaželenih zaradi vibracij, s katerimi motijo občutljive naprave. Zato je Apple svojo rešitev brezžičnega povezovanja iPodov in letalskih sistemov zabave razvil v sodelovanju z letalskimi družbami Air France, Continental, Delta, Emirates, KLM in United. Te bodo prve začele potnikom pri sedežih ponujati povezave, ki napajajo in polnijo iPod med letom ter na zaslonih omogočajo ogled videovsebin, ki jih imajo potniki na svojih iPodih. Povezljivost iPodov bo v letalih teh družb na voljo v začetku leta 2007, da bi se razširjenost storitve še povečala, pa Apple nadaljuje sklepanje pogodb, trenutno z družbo Panasonic Avionics Corporation. Kdaj bo na vrsti Adria, še niso sporočili ...

iPod

Družina dodatkov za iPod se še naprej povečuje, saj je zanje že v tem trenutku na voljo več kot 3.000 dodatkov. Napovedujejo, da bo v več kot 70 odstotkih novih ameriških modelov že v letu 2007 serijsko vgrajena možnost povezovanja z iPodi. iPod in iTunes vodita digitalno glasbeno revolucijo, saj zagotavljata najboljše možnosti poslušanja glasbe na poti, doma, v avtu in od zdaj tudi na letalu. Z več kot 70 milijoni prodanih kosov je iPod najpriljubljenejši svetovni digitalni predvajalnik glasbe in videovsebin, iTunes pa je vodilna spletna prodajalna glasbe z več kot 1,5 milijarde pesmi. Prodajalna iTunes (www.itunes.com) ponuja več kot 3,5 milijona pesmi, 65.000 podcastov, 20.000 zvočnih knjig, 5.000 glasbenih videospotov, 250 TV-serij in več kot 100 filmov produkcijskih hiš Walt Disney Pictures, Pixar, Touchstone Pictures in Miramax Films.